

la humanitat

No, no és hora de partits;
és hora d'unir-nos tots els
catalans per a salvar la
llengua i l'ànima de la nos-
tra pàtria.

Núm. 2 - Tercera Epoca - Fundador Lluís Companys - Portantveu d'Esquerra Republicana de Catalunya - 30 d'Agost de 1959. MEXIC, D. F.

EDITORIAL

En el primer número de la humanitat, fèiem una crida de cara a la unitat dels catalans. En parlar d'aquesta unitat, hom es referia únicament a la dels partits nacionalistes d'autèntica disciplina catalana, no a la unió amb els partits espanyols o internacionals que actuen a Catalunya. Aquests partits, que de vegades ostenten noms catalans i es diuen nacionals o federals, es deuen a disciplines estrangeres, tenen finalitats i defensen interessos que en moments determinats poden ser oposats als del nostre poble. Els seus militants, no són veritables nacionalistes catalans; en ells predomina el sentiment hispanista o internacionalista dels partits a què pertanyen; millor dit, tenen un complex d'inferioritat respecte als països als quals deuen obediència.

Aquest mateix sentiment l'han sofert, en el transcurs de la nostra història, altres catalans. Una gran part de la nostra noblesa —la classe més adinerada, enlluernats per la Cort—, així com de la classe obrera, influenciada per les organitzacions internacionals, substituïren la llengua catalana per la castellana, avantposaren els seus interessos socials o econòmics als nacionals, oblidaren tot sentiment nacional català. Els intel·lectuals i escriptors d'aquest període, també estigueren influenciats per l'esperit centralista, escrivint gairebé tots en llengua castellana.

Fou a principis d'aquest segle, quan s'inicià el ressorgiment del nacionalisme català, creant-se els partits polítics de disciplina catalana, sorgint un gran nombre d'escriptors que escriviren llibres, revistes i diaris en la nostra llengua. Rics i pobres, tornaren a parlar català. Més endavant, guiat per Francesc Macià i Lluís Companys, el poble de Catalunya, unit en un gran moviment nacionalista, aconseguí el reconeixement d'una part dels nostres drets en l'Estatut de Catalunya.

En aquesta època, però, també hi hagué elements i partits que sentiren el complex d'inferioritat que hem esmentat abans. La Lliga Regionalista, de disciplina catalana, mantingué el seu catalanisme, mentre cregué que el nacionalisme català no perjudicava els interessos dels seus militants. Quan el Parlament de Catalunya votà la Llei de Contractes de Conreu, no dubtà d'adreçar-se a Madrid, de recórrer a les autoritats espanyoles, per a demanar la nul·litat de dita Llei Catalana.

Aquesta supeditació dels ideals nacionals als interessos econòmics, aquest mateix esperit hispanista, el trobem també durant la nostra guerra, ja que molts catalans, que es deien nacionalistes, desertaren de Catalunya, ajuntant-se a les files de Franco, per a defensar el seu patrimoni particular.

Dissortadament, el mateix complex reaparegué, però potser amb més força que mai, després de la victòria del franquisme. A l'interior de Catalunya, la supressió de les nostres llibertats, les dificultats de fer publicacions en llengua catalana, la centralització de l'administració, la invasió del nostre territori per legions d'espanyols, que, fugint de la fam i la misèria dels seus pobles, veuen a Catalunya la seva terra de promissió (l'any passat, a Barcelona solament, entraren o arribaren més de dinou mil persones provinents de províncies espanyoles), han estat les causes principals de la manca de catalanitat en una part de la població catalana.

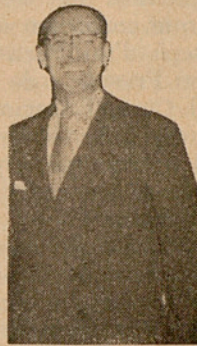
A l'exili, ha succeït quelcom semblant. Alguns polítics catalans, degut segurament als molts anys que han viscut fora de Catalunya sense cap contacte directe amb el nostre poble, tenen la mateixa reacció, el mateix esperit de supeditació política i econòmica de Catalunya a Espanya. Per a ells, allò important, essencial, és retornar a casa nostra, sense condicions de cap mena, després ja es parlarà de les nostres reivindicacions nacionals. Seguint aquest camí, han anat rodolant per una pendent perillosa, cedint i cedint cada vegada més, fent tota classe de concessions. Fins hi ha hagut, com tothom sap, qui ha signat pactes, on es preveu l'anul·lació de l'Estatut de Catalunya i s'estableix un règim provisional sense cap garantia per al nostre poble.

No, no volem retornar a aquest preu a casa nostra. Ningú no pot pactar, en nom de Catalunya, la renúncia de l'Estatut ni a cap de les nostres llibertats. Els fets, la realitat, la història ens demostra que no és pas transigent, cedint, que han aconseguit ser lliures els pobles d'Israel, Irlanda, Chipre, sinó lliurant aferrissadament, sacrificant-se, morint per la seva pàtria. Per als republicans espanyols, la caiguda de Franco podrà ser la seva solució; per a nosaltres, els catalans nacionalistes, no seria suficient, si el règim que substitueixi el tirà no reconegués, com a mínimum, l'Estatut de Catalunya.

Demanem a aquests polítics catalans, dels quals hem parlat, que reflexionin, que rectifiquin públicament; tothom pot cometre un error. Cal saber si són, realment, nacionalistes, abans d'entrar a la unitat indispensable de tots els nacionalistes republicans i de tots els partits d'autèntica disciplina catalana. Després podem pactar, amb els partits catalans d'altres disciplines, i amb els republicans espanyols, però d'igual a igual, de força a força, sense complexos d'inferioritat.

LA VERITAT D'UNA CAMPANYA

Nota a un dictamen

Sbert

De l'interior de Catalunya i d'arreu del món, hem rebut centenars de protestes contra la campanya, antipatriòtica, que un esquitit grupet de l'exili ha emprès contra les nostres Institucions i els homes que les representen.

Ha iniciat aquesta campanya Joan Sauret i García, resident a París, per a venjar-se del seriós i públic advertiment que el President de la Generalitat es va veure obligat a adreçar a l'opinió catalana, de l'exili i de l'interior, per la manca de catalanisme i el gran error que van cometre aquells que signaren el Pacte de París i l'anomenat Pacte Basc, en els quals no solament s'oblidaren de defensar les llibertats inalienables de Catalunya, sinó que fins i tot acceptaren una possible nul·litat de l'Estatut i de les nostres Institucions a canvi d'una simple "Diputació General".

Han ajudat a fer el joc a Joan Sauret i García, sortosament, no més uns quants, amargats pels seus constants fracassos. Alguns, públicament; altres sense atrevir-se a donar la cara, però cooperant o finançant aquesta campanya.

Podríem exposar àmpliament aquests fets, aquestes maniobres. No pensem fer-ho, perquè això seria aprofundir encara més la desunió i divisió entre els catalans. No volem entaular ni acceptarem controvèrsies o polèmiques, i només, bo i sentint-ho molt, hem cregut que era convenient, indispensable, que era el nostre deure, fer les anteriors manifestacions, a fi d'aclarir el perquè dels esmentats atacs que han creat un ambient de confusió.

A continuació, publiquem el dictamen que ha redactat el senyor Antoni M. Sbert, en la seva qualitat de membre numerari del Tribunal de Garanties Constitucionals de la República, designat pel Parlament de Catalunya, en el qual expressa, d'una manera clara i precisa, la forma d'elecció i termini del President de la Generalitat.

LA GENERALITAT DE CATALUNYA I LES SEVES INSTITUCIONS

La Generalitat de Catalunya, nominalment restaurada per Decret del Govern Provisional de la República Catalana l'abril del 1931, s'incorporà a les noves Constitucions com organisme representatiu i jurídic de l'autonomia (articles 1er. de l'Estatut de Catalunya i 17 de l'Estatut Interior).

L'article 14 de l'Estatut de Catalunya, concordant amb el 17 de l'Estatut Interior, estableix que estarà constituïda per tres òrgans: el Parlament, el President i el Consell Executiu.

La discontinuïtat en la formació política, la manca d'una instrucció pública catalana, des que el nostre territori fou ocupat per l'Exèrcit facciós amb l'ajut militar de les potències de l'Eix, han contribuït a la confusió dels preceptes cabdals de les Constitucions que legitimen per Catalunya la mínima autonomia escaient a la nostra nacionalitat.

Analitzant els òrgans de la Generalitat i llurs facultats d'acord amb les noves Constitucions, resulta que el Parlament no podrà ésser elegit per més de cinc anys (art. 14 de l'Estatut de Catalunya). L'art. 24 de l'Estatut Interior diu que «el mandat parlamentari durarà cinc anys a comptar de la data de celebració de les eleccions».

Per tant, el Parlament elegit el 1932 havia de finir el 1937, en la qual data fou convocat per a examinar la situació creada per la guerra d'Espanya; i el President fou dispensat de l'obligació de «convocar eleccions generals tres mesos abans de l'expiració del terme legal de duració del Parlament», atesos els precedents d'altres països en estat de guerra, els quals precedents han estat afermats en tots els Estats europeus democràtics bel·ligerants des del 1939 al 1945. En conseqüència, el Parlament, d'acord amb el paràgraf setè de l'art. 33 de l'Estatut Interior, recobrà la seva potestat, fins i tant no fos elegit el nou. Ocupada Catalunya el febrer de 1939, les causes que impediren la convocatòria d'eleccions, dissortadament han multiplicat encara les dificultats fins a fer-les físicament impossibles.

Tota norma jurídica, per a tenir vigència ha d'ésser aplicada amb força d'obligar a un nombre d'actes humans regulats per les lleis.

La Generalitat de Catalunya, foragitada del seu territori, no pot aplicar les pròpies normes jurídiques ni pel *jus soli* ni pel *jus sanguinis*. Els seus òrgans no poden doncs exercir les seves facultats executives, administratives ni jurisdiccionals. El Parlament podia, formalment, legislar mitjançant la fórmula de l'extra-territorialitat, atorgada per un Estat sobirà qualsevol. Però, excepte en el cas d'un règim de Capitulacions, que li reconegué jurisdicció sobre els catalans residents en territori estranger —i les Capitulacions ja han estat derogades arreu del món— les lleis catalanes no podran tenir vigència i, mancades de la força d'obligar, no tindrien categoria jurídica; serien tan sols Declaracions.

El reconeixement del Govern de facto establert a Espanya pel General Franco féu impracticable un acord amb el Govern de França per a obtenir eventualment l'extraterritorialitat i àdhuc el funcionament formal de les institucions de la Generalitat en territori francès. Adés el Consell Executiu o Govern restà temporalment incapacitat per a exercir les seves funcions, i aquesta incapacitat era i és circumstancialment total.

Ateses aquestes raons, el President, després de consultar la Mesa del Parlament de Catalunya i les representacions i persones de major significació cultural i política que es trobaven en territori lliure, va constituir, el maig del 1940, fent ús de les facultats discrecionals escaients al seu càrrec, el Consell Nacional de Catalunya, amb la comesa de promoure i administrar l'assistència als refugiats i mantenir les relacions amb els nuclis de catalans fidels a les Institucions.

El període d'interinitat

L'ocupació de França per l'exèrcit alemany i el segrestament i gloriós martiri del President Lluís Companys incapacitaren el Consell Nacional de Catalunya per a actuar. Per les mateixes raons el Parlament, que havia de proveir la vacant de la Presidència, no es pogué reunir.

Alliberada França, el President del Parlament en funcions de President interí de la Generalitat, va procurar normalitzar el funcionament de les Institucions. Fent també ús de les facultats